

Janu

ministru zahraničních vztahů
Československé Republiky

v Praze

Poděpsaní zastupcové českých osad na Volyni Vás prosí, abyste tlumočili vládě československé republiky naši upřímnou radost ze znovuzrození české politické samostatnosti a naše upřímná přání mnoha letu mláde republice.

Čítá se nás Čechů na Ukrajině okolo sta tisíc, z nichž na české osadníky zemědělce připadá asi osmdesát tisíc (přesné statistiky dosud není). Českých osad počítá se okolo sta. Některé těchto číslic již dokazuje, jak proměnná velká větev českého národa žije tu v cizině, připoutána k ní pílou. Že nesmějí být tyto české osady na Rusi ztraceny pro náš národní celek, jak z důvodů národních tak i hospodářských, je zřejmo.

Nevěříci to však bývají. Právě první dvě pokolení česká (osady se datují od let sedmdesátých minulého století) měla jistě jakousi souvislost s vlastí a udržela si národní uvědomění, dnešní česká mládež z velké části ho postrádá, nehledě na to, že češty jistě mluví a snaží se. Mnozí z mladá generace se pouštějí, vlastně duchem a

telno. Není řádného českého školství, knihoven a společenského života, rakouská politika před válkou bránila kulturnímu spojení českých osad s vlastí. A tak národní vědomí upadalo. Teprve vojna, naše účast v ruské armádě i spojeneckých vzbudila u našich krajanů živější vědomí národního přístusenství. Projevilo se to nejlépe jejich pomocí při kakhaničské osvobozovací akci a revolučním odboji proti bývalému Rakousku.

Obracíme se tudíž k vládě československé republiky s prosbou, aby otázky českých osad na Rusi - volaště na Volyni a na Kavkaze věnovala svou pozornost a podnikla přiměřené kroky k udržení českých osad na Rusi pro celek národní.

Stručně uvádíme hlavní potřeby, v nichž se dovo-
laváme pomoci.

1) Přední otázka školská a osvětlová.

za bývalé carské vlády byly sice v některých osadách české školy, vydržované našimi prostředky, ale čestně se námnoze učilo jako přednímu vedlejšímu a rozvoj školství českého byl brzděn různým omezením se strany ruských školních úřadů. O vyučování v duchu národním až na ruské výjimky nedalo se mluvit. Po pádu carské vlády, podle nových zákonů a právech národnostních menšin dostalo se i Čechům právo na vlastní národní škol-

Ukrajine.

Ka učitelé na tyto školy byli vrati českí učitelé se rajatci. Slibný začátek však brzy byl přerušen. Po prohlášení příměří a prohlášení českého svobodného státu většina českých učitelů vrátila se do vlasti a školy zůstaly bez učitelů. Bylo by žádoucí, aby v novém školním roce letos (dovoli-li to ovšem politické poměry) na bývalých českých školách zase mohli učit českí učitelé a aby počet českých škol byl vůbec větší. Prosíme ministerstvo vyučování, aby nám doporučilo dobré síly učitelů, znalé ukrajinských poměrů, kulturní pracovníky, kteří by kromě své činnosti učitelské konali mezi nejlepšími lidem v prostání osvětlové. Kvalita učení byla by žádoucí (najdou se tací jistě v českých dobrovolci - legionáři). České školy potřebují moderních učebních pomůcek, českých školních knih.

Kromě školství obecného bude nutno vybudovati i školství střední, zvláště školu hospodářskou.

Kulturní spojení s vlastí musí se udržovati občasnými výjezdy našich lidí z vlasti, pořádáním přednášek, zakládáním sokolských jednot, šířením českých knih, časopisů a pod.

2.) Podpora po stránce hospodářského povznesení osad, zdokonalením zemědělství je nutno

můžeme znaly ruských poměrů, aby prozkoumal, v jakém stavu je zdejší hospodářství a sám pak podal vládě návrh, jak zdejší zemědělství provést. Ze své strany praxe podobáme, že tak rovná socialisace země, namýšlena různými zdejšími politickými stranami, nasadí polnímu hospodářství zde poslední smrtelnou ránu.

3) Otázka dřívoství a živnosti je spojena s pokrokem zemědělství a jednalo by se zde o posláni v zemi dobrých kooperativních instruktorů

4) Konkrétně prosíme československou vládu, aby vzala na sebe i právní ochranu našich hmotných i kulturně-politických zájmů ve formě, jak to mezinárodní právo bude dovolovat. Představujeme si to asi tím způsobem, že při českém konsulate, třeba v Kyjevě, by byl zvláštní atašé pro záležitosti českých osadníků (ruských neb ukrajinských poddaných) který by se staral o jejich zájmy a v případě, že by od místních úřadů nebyli dostatek chráněni a naopak utiskováni a odváděni, jako se to děje právě nyní, staral by se o zjednání nápravy cestou diplomatickou. Účinnost tohoto předního měla by vyjít zvláštní mými, v době politických rozruchů a nejistých poměrů, jež pravděpodobně

Již dnes bratrovraždná občanská válka, a hui-
zvláda vybrojených, nitekých nekřesťaných lu-
piciů vyvádala si na českém obyvatelstvu kde
oběh živalem, joi se čítají Rusickami. Povstání
stihá povstání a každá strana, v její moci
trebas jen na hrdko se očne pokojně naše oby-
vatelstvo, osobuje si úplné právo nad jeho životem
i jménem: provádí pod hrozbou ztracení života
a jmění mobilisace, rekvizuje poslední peníze, zruš
ba i prádlo, neposkytující se své strany nejmenší
ochrany proti lupiciům, kteří jsou vlastně rdus
první situace. Drahota všech živelních potřeb, jako
následek zničení všeliké dopravy, a bevdově spe-
kulace, Dorahuje takového stupně, je chudší a čit-
nější rodiny nejsou pto, proctivě se vyživiti. Vše to
jiti neramozný lid, živi a podněcuje bolševické
frudy, takže je sorchované nutno, aby ve prospěch
přádku pravé zákonitosti a zmenšení drahoty
zakročilo se neprodleně.

5) Kdau činnosti vlády ve prospěch náš
bude v přímém poměru s tím, jak se vyvinou
politické a ekonomické styky mezi československou
republikou, Ruskem a Ukrajinou. Máme za
sorchované důležitě, aby v rájnu ruském a

česká diplomacie na mírovém kongrese s
napjetím všech sil se přičinila o to, aby
československý stát se stal bezprostředním sou-
sedem Ukrajině.

Toť jest mácné bedýž: a) bude podpo-
rovati snahy Ukrajinců a Rusů, aby Východ-
ní "Galie" byla připojena k jejich zemi, a b)
domnívá se připojení k československé republice
území podkarpatských /ukrainských/ Rusinů. Po-
nechati totiž Slovany obyčlené území pod vlá-
dou žlutého plemene Maďarského jest nemožno;
připojení jeho k ostatní Ukrajině, jež pravděpodobně
bude federativně spojena s obrovským Ruskem,
jest též vyloučeno z hledu strategických; z bý-
vá tedy cesta třetí - přivtělení na základěch
federativních tohoto, mezi hořmi Tisou a Karpata-
mi ležícího území k československému státu,
jímž by tento obdržel společnou a přirodní
hranici jak s Ukrajinou, tak i s Rumunskem.
Jedině takto budou docíleny bezprostřední, ani
Poláky, ani Maďary nerušené styky obchodní,
politické i kulturní, jichž blahodějivý, daleko-
páhly vjznam pro všechny tři národy jest nů
pochybnosti.

Čiž vedem národohospodářské činnosti

mezi českými osobami v Rusku přimá a
Prahy by bylo obličné, předpokládáme, že by
organizace celé akce mohla být svěřena „českému
národohospodářskému spolku“ v Kyjevě, jenž je
uznán ve své funkci „Spolem Čechobavených
Spolků na Rusi“, Čechobaveného národního Ra-
dona i prof. F. J. Mararykem. V Kyjevě by
byl rovněž „Spaz českých družstev na Rusi“ a
„Vstřední banka českých záložer“ jak je to již
projektoováno.

K podání této petice splnomocňujeme
p. inž. Václava Koláru. Vyřízení budeme pros-
bino „českému národohospodářskému spolku“
v Kyjevě, Kričatík, 25.

Doufáme, že naše prosba bude příz-
nivě vyřízena a jsme.

s vřelými pozdravy české vlasti:

Dolegati na Obec Hute Antonín Hajic
Josef Krejčí Josef Chádek Antonín Fousers
Mlynář Bravár. ²⁰ Obec Lavidov Jan Kuchynthal
Josef Traisler Václav Fustura L. L.

Na úsvaj Miroslin: Antonín Kapica,

Pavel Slama Vladimír Kasilovský.

Jan Němec Na obec Kálessi: Theodor Stranýš

Bohumil Gabulka Alojs Kloušek

Andrj Klose

Na obec Várdce. Jozef Dedeš

Frant. Pastýřik Leo Jindrovský. Gyrovatka